



**Силабус  
навчальної дисципліни**

**«БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ І ОХОРОНА ПРАЦІ»**

**Спеціальність: 022 «Дизайн»**

**Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»**

<b>Рівень вищої освіти</b>	Перший рівень вищої освіти: бакалавр
<b>Статус дисципліни відповідно до навчального плану</b>	Дисципліна вільного вибору здобувача
<b>Курс Семестр</b>	III курс 14 тижнів протягом 6-го семестру
<b>Семестровий контроль</b>	дифереційований залік в 6-ому семестрі
<b>Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин</b>	Обсяг дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких 28 години становить контактна робота з викладачем (14 годин лекцій, 14 годин семінарських занять), 62 години становить самостійна робота здобувача вищої освіти
<b>Мова викладання</b>	Українська
<b>Що буде вивчатися (предмет навчання)</b>	Дисципліна вивчає – основні терміни та поняття безпеки життєдіяльності та охорони праці; законодавчу і нормативну базу України з безпеки і охорони праці; підходи до запобігання впливу різноманітних стресорів з метою збереження власного психічного здоров'я; основи міжнародного правового регулювання праці; основи професійного добору працівників для окремих професій і видів робіт; оптимальні й ефективні методи безпеки життєдіяльності і охорони праці; ситуації, які можуть спричинити виникнення і розвиток небезпек, їхнього переростання в надзвичайні ситуації; вимоги до освітлення робочих місць, вентиляції виробничих приміщень; безпечні екологічні умови життєдіяльності, раціонального природокористування, збереження і відтворення природних ресурсів; поведінку людини у надзвичайних ситуаціях; умови забезпечення проведення навчання серед населення з питань безпеки життєдіяльності та дій у разі надзвичайних ситуацій; основи надання першої допомоги в разі виникнення загроз для здоров'я та життя людини; правила дорожнього руху; методи вивчення та профілактики виробничого травматизму і професійних захворювань; концепції сталого розвитку суспільства; шляхи оптимізацій взаємин між людиною і навколишнім середовищем; небезпечі і шкідливі чинники впливу на здоров'я людини; вимоги до створення безпечних умов життєдіяльності і охорони праці. (Відповідно предмету навчання в робочій програмі навчальної дисципліни)
<b>Чому це цікаво / потрібно вивчати (мета, завдання)</b>	<b>Мета</b> – набуття здобувачами вищої освіти знань з навчального курсу «Безпека життєдіяльності і охорона праці», формування у них наукового світогляду, уявлень про домінуючу проблематику дисципліни, усвідомлення базових, концептуальних завдань із проблемних блоків

програми, ознайомлення з практичними методами, розробленими в цій галузі; формування в студентів елементів екоцентричного світогляду і культури спілкування з природою, відповідно до концепції сталого розвитку суспільства; оптимізація взаємин між людиною і навколишнім середовищем; закріплення навичок ідентифікації небезпечних і шкідливих чинників впливу на здоров'я людини, уміння приймати правильні рішення в умовах надзвичайних ситуацій, створювати безпечні умови власної життєдіяльності і охорони праці; створення умов, максимально наближених до практичної професійної діяльності; забезпечення творчого розвитку особистості студента.

**Завдання:** сформувати розуміння теоретико-методологічних основ курсу «Безпека життєдіяльності і охорона праці»; теоретико-методологічних та методичних основ дисципліни; нормативно-правової бази у сфері безпеки життєдіяльності і охорони праці; основних закономірностей і принципів безпеки життєдіяльності і охорони праці; оптимальних й ефективних методів безпеки життєдіяльності і охорони праці; основ функціонування організму людини як цілісної системи в сучасних умовах навколишнього середовища; профілактики виробничого травматизму і професійних захворювань; моніторингу небезпечних ситуацій; головних підходів та засобів збереження життя, здоров'я та захисту працівників в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій; кола своїх обов'язків з питань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на суб'єктах господарювання; хімічні і біологічні чинники небезпечного впливу на здоров'я людини; безпечності харчових продуктів; основ проектування конструювання, організації й аналізу своєї діяльності в галузі безпеки життєдіяльності та охорони праці; головних структурно-функціональних екологічних підсистем; основ фізичних та біологічних небезпек; правил поведінки з побутовими відходами; вимог до забезпечення захисту працівників від ураження електричним струмом; надання першої домедичної допомоги; основ забезпечення вибухобезпеки на виробництві; вимог до організації робочих місць, до обладнання і виробничих процесів, до підйомно-транспортного обладнання на виробництві; вимог законодавства з охорони праці щодо захисту працюючих; безпеки харчування; екологічних взаємовідносин людини, природи і навколишнього середовища; поведінки з побутовими відходами; збереження природних ресурсів Землі і забезпечення безпеки життєдіяльності. Сформувати потребу дотримуватись **академічної доброчесності** (за ст. 42 Закону України «Про освіту» для здобувачів освіти, що передбачає самостійне виконання навчальних завдань, а також завдань поточного та семестрового контролю).

(Відповідно меті та завданням в робочій програмі навчальної дисципліни).

<p><b>"Пререквізити (попередні компетентності, необхідні для вивчення дисципліни)</b></p>	<p>Для здобувачів вищої освіти з <b>профільною освітою</b> необхідні: <b>знання</b> з безпеки життєдіяльності і охорони праці, що стосуються основних закономірностей і принципів безпеки життєдіяльності і охорони праці; оптимальних й ефективних підходів до організації поведінки людини у надзвичайних ситуаціях; основ надання першої домедичної допомоги в разі виникнення загроз для здоров'я та життя людини; правил дорожнього руху; наслідків небезпечних і шкідливих чинників впливу на здоров'я людини; шляхів захисту життя людини від різних фізичних, хімічних та біологічних загроз; <b>володіння</b> основами законодавства з охорони праці щодо захисту працюючих.</p> <p>Для здобувачів вищої освіти з <b>непрофільною освітою</b> необхідні: <b>знання</b> основних закономірностей і принципів безпеки життєдіяльності і функціонування людини в сучасних умовах навколишнього середовища; основних правил надання першої домедичної допомоги; правил дорожнього руху; шляхів захисту власного життя від різних фізичних, хімічних та біологічних загроз.</p>
<p><b>Пореквізити (компетентності, отримані після вивчення дисципліни)</b></p>	<p>Здатність розв'язувати складні комплексні спеціалізовані задачі теоретичного та практичного спрямування як у професійній діяльності дизайнера так і у навчальному процесі, що потребує застосування теоретико-методологічних принципів різних галузей знання необхідних для формування проектного мислення в умовах невизначеності (ІК).</p> <p><b>ЗК 5.</b> Критичність мислення. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел та представлення складної інформації у стислій формі, використовуючи навички володіння інформаційно-комунікаційними технологіями. Відповідно компетентностями в освітній програмі).</p>
<p><b>Чому можна навчитися (результати навчання)</b></p>	<p><b>ПРН 6.</b> Знати і дотримуватися правил безпеки життєдіяльності.</p> <p>(Відповідно результатам навчання в освітній програмі).</p>
<p><b>Критерії оцінювання (екзаменаційна політика)</b></p>	<p><b>Форми контролю:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Оцінювання роботи під час семінарських занять – 30 балів / 18 балів.</li> <li>2. Самостійна робота – 30 балів / 18 балів.</li> <li>3. Диференційований залік – 40 балів / 24 бали.</li> </ol> <p><b>Шкала оцінювання:</b> R = 100 балів = R<sub>мод.атест.</sub> = 100 (балів). Оцінювання відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів за курс навчання здійснюється:</p> <p>за національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», за шкалою ECTS: A 90-100, B 82-89, C 74-81, D 64-73, E 60-63, FX 35-59, F 1-34.</p> <p><b>Критерії оцінювання:</b> виконання завдання до зазначених форм контролю:</p> <p>A – на високому рівні лише з незначною кількістю помилок, обсяг виконаного 100-90 %.</p> <p>B - на вище середнього рівні з кількома помилками, обсяг виконаного не нижче 80%.</p> <p>C - в цілому правильне з певною кількістю помилок, обсяг виконаного більше 70%.</p> <p>D – на середньому рівні, але з незначною кількістю недоліків, обсяг виконання більше 60 %.</p> <p>E – на задовільному рівні, обсяг виконаного більше 50%.</p>

	<p>FX - можливе повторне складання, обсяг виконання менше 50%.  F - Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни, обсяг виконання менше 30 %.  (Відповідно критеріям оцінювання в робочій програмі навчальної дисципліни).</p>
<p><b>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</b></p>	<p>Бути здатним дотримуватися правил безпеки життєдіяльності; бути готовим до безпекової діяльності та охорони праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях; бути здатним планувати роботу з безпеки життєдіяльності і охорони праці; забезпечувати особисту та колективну безпеку у повсякденних умовах і в умовах надзвичайних ситуацій; запобігати впливу різноманітних стресорів, з метою збереження власного психічного здоров'я; бути здатним виявляти небезпечні та шкідливі чинники виробничого і побутового середовища; проводити навчання серед працівників та населення з питань безпеки життєдіяльності та дій у разі надзвичайних ситуацій; надавати необхідну домедичну допомогу в разі виникнення невідкладного стану людини; забезпечувати власну безпеку життєдіяльності та охорони праці; бути здатним виконувати основні положення законодавства про працю; дотримуватися правил техніки безпеки у побуті та на виробництві; свідомо ставитися до сутності безпекової діяльності та охорони праці, позитивної комунікації з місцевим населенням з метою розв'язання безпекових та екологічних проблем.</p>
<p><b>Навчальна логістика</b></p>	<p>Структура навчального курсу складається з трьох розділів. Кожен змістовий розділ включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу здобувачів, які завершуються контролем рівня засвоєння якості програмного матеріалу відповідної частини курсу</p> <p><b>Змістовий розділ 1. Розділ 1 «ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ І ОХОРОНИ ПРАЦІ»</b></p> <p>1.1. Предмет, завдання і методи безпеки життєдіяльності і охорони праці. Наукові засади створення безпеки життєдіяльності людини.  1.2. Теоретичні засади дисципліни. Людина і середовище життєдіяльності. Методи і засоби захисту працюючих.  1.3. Основи охорони праці. Системний аналіз у безпеці життєдіяльності й екології.  1.4. Головні структурно-функціональні підсистеми БЖД. Фізичні і біологічні небезпеки. Безпечність харчових продуктів.</p> <p><b>Змістовий розділ 2. «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ, ПРИРОДНОЇ ТА ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА ІНШИХ ЗАГРОЗ ДЛЯ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ»</b></p> <p>2.1. Надзвичайні ситуації (НС) і правила поведінки населення.  2.2. Природне середовище як критерій життєдіяльності людини  2.3. Техногенне середовище та його негативні чинники. Забезпечення техногенної безпеки  2.4. Безпека життєдіяльності населення у виробничому та побутовому середовищі.  2.5. Хімічні чинники небезпечного впливу на здоров'я людини. Правила роботи з приладами хімічної та радіаційної розвідки.  2.6. Чинники ризику для здоров'я дітей і молоді, що обумовлені способом життя.</p>

	<p><b>Змістовий розділ 3. «ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ»</b></p> <p>3.1. Екологічні системи, їх структура, енергетика, властивості. Буферні системи захисту життя на Землі.</p> <p>3.2. Природні системи захисту життя на Землі. Екологічна безпека навколишнього середовища.</p> <p>3.3. Сучасний стан навколишнього середовища і шляхи збереження здоров'я людини в Україні. Проблема енергозбереження та охорони довкілля.</p> <p>3.4. Проблема енергозбереження та охорони довкілля</p> <p><b>Форма контролю: диференційований залік.</b></p> <p><b>Види занять:</b> Лекційні, семінарські заняття, самостійна робота.</p> <p><b>Методи навчання:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– вербальний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);</li> <li>– практичний метод (семінарські заняття);</li> <li>– кейс-метод (розв'язання педагогічних і психологічних задач в умовах максимально наближених до реальних ситуацій);</li> <li>– наочний метод (ілюстративний та демонстративний);</li> <li>– самостійна робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);</li> <li>– інформаційні методи новітніх комп'ютерних технологій (дистанційні, мультимедійні, веб-, віртуально орієнтовані тощо);</li> <li>– проблемний метод (розв'язання завдань, переклад, написання рефератів, тез та статей);</li> <li>– проєктний метод (індивідуальна науково-дослідна робота).</li> </ul> <p><b>Форми навчання:</b> Денна (очна), заочна, дистанційна.</p>
<p><b>Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НАКККІМ</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Гавеля О.М. Безпека життєдіяльності та охорона праці: методичні рекомендації до сем-нарських занять і самостійної роботи студентів освітнього рівня «Бакалавр» усіх спеціальностей. Київ: НАКККІМ, 2018. 41 с.</li> <li>2. Грибан В., Негодченко О. Охорона праці. Вид-во: Центр навчальної літератури. 2019. 280 с.</li> <li>3. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці. Харків : LAP Lambert Academic Publishing, 2019. 108 с.</li> <li>4. Березуцький В.В. Екологія : навч. посіб. Харків : НТУ “ХПІ”, 2016. 420 с</li> <li>5. Желібо Є. П. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Ірпінь: Ун-т державної фіскальної служби України, 2020. 256 с.</li> <li>6. Запорожець О.І. Безпека життєдіяльності [Текст] : підручник; Міністерство освіти і науки України. 2-ге видання. Київ : Центр учбової літератури, 2020.447 с.</li> <li>7. Кіт Л.Я. Основи рятування і збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 132 с.</li> <li>8. Кучерявий В. П. Екологія: підручник. Львів: Світ, 2020. 493 с.</li> <li>9. Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник / під ред. проф. В. В. Березуцького. Харків : НТУ “ХПІ”, 2018. 553 с.</li> <li>10. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навч. посібник для студентів спеціальності 263 «Цивільна</li> </ol>

	<p>безпека», освітня програма «Охорона праці» / укл. В.В. Березуцький. Харків : ФОП Панов А.М. 2020. 424 с.</p> <p>11. Яремко З.М., Тимошук С.В., Писаревська С.В., Стельмахович О.Б. Охорона праці : навч. посібник за ред. проф. З.М. Яремка. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 430 с.</p> <p><b>Інформаційні ресурси:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Безпека життєдіяльності <a href="http://lib.vippo.org.ua/periodyka.php?book=8383">http://lib.vippo.org.ua/periodyka.php?book=8383</a></li> <li>2. Виробничо-практичний журнал «Надзвичайна ситуація» <a href="http://ns-plus.com.ua">http://ns-plus.com.ua</a></li> <li>3. Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Херсонській області – офіц. веб-сайт. <a href="http://www.library.kherson.ua/young/taur_eco.htm">http://www.library.kherson.ua/young/taur_eco.htm</a> – Екологія Херсонщини</li> <li>4. Доповіді Грінпісу з глобальних і регіональних екологічних проблем. Сайт Greenpeace <a href="http://www.greenpeace.org/">http://www.greenpeace.org/</a>.</li> <li>5. Електронний архів Житомирського національного агроекологічного університету з безпеки життєдіяльності <a href="http://ir.znau.edu.ua/">http://ir.znau.edu.ua/</a></li> <li>6. Інформація про стан навколишнього природного середовища Херсонської області <a href="http://ecology.ks.ua/">http://ecology.ks.ua/</a></li> <li>7. Про потенційні ризики радіоактивного зараження територій. Сайт норвежської організації «Беллуна» <a href="http://www.bellona.no/">http://www.bellona.no/</a></li> <li>8. Сайт ЮНЕСКО <a href="http://portal.unesco.org/shs/en/ev.php?urlid=7561&amp;url do=do printpage&amp;url section=2 01.html">http://portal.unesco.org/shs/en/ev.php?urlid=7561&amp;url do=do printpage&amp;url section=2 01.html</a>.</li> </ol>
<p><b>Локація та матеріально-технічне забезпечення</b></p>	<p>Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, вул. Лаврська, 9, аудиторії корпусів 7, 11, комп'ютерна техніка</p>
<p><b>Кафедра</b></p>	<p>Кафедра культурології та міжкультурних комунікацій</p>
<p><b>Інститут</b></p>	<p>Інститут практичної культурології та арт-менеджменту</p>
<p><b>Інформація про науково-педагогічних працівників</b></p>	<p>Гавеля Оксана Миколаївна кандидат педагогічних наук (1997), доцент (2004), доцент кафедри культурології та міжкультурних комунікацій.  <a href="mailto:ogavelia@nakkim.edu.ua">ogavelia@nakkim.edu.ua</a></p> <p>Освіта: Київський державний інститут культури ім. О.Є. Корнійчука. Спеціальність: культурно-освітня робота. Кваліфікація: культосвітній працівник, керівник самодіяльного хорового колективу (академічний хор) (1990 р.); Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Спеціальність: Музичне мистецтво. Кваліфікація: Магістр. Концертний виконавець, керівник вокального ансамблю, викладач (2020 р.).</p> <p>Курси підвищення кваліфікації НАКККіМ: 3 05 березня 2018 року по 30 березня 2018 року. Теми: «Впровадження інноваційних технологій у навчальний процес закладів вищої мистецької освіти», «Соціокультурне середовище та проблеми розвитку вищої освіти в Україні»; «Інформаційні технології в мистецькій освіті»; «Інноваційні педагогічні технології в навчальному процесі мистецьких навчальних закладів» (108 год);</p> <p>Стажування в Університеті Вільнюса та Греко-Литовській</p>



	<p>організації «Pontos» from 14.01. 2020 to 15.02.2020 Certificate of internship given to PhD. Oksana Havelia. Confirming that she has participated in the international program «The Euroean union and the Byzantine empire – the cultural heritage, history and prospects» organized by Vilnius Universiti and Greek-Lithuanian Community «Ponto» (180 год.);</p> <p>Сертифікат учасника конференції із співпраці бізнесу та університетів «Uni-Biz Bridge 7», присвячений створенню кейсів та впровадженню їх у навчальний процес (26 -27 серпня 2021 р.) (14 год).</p> <p>Сертифікат учасника курсів наданих за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України: «Безпечність харчових продуктів: сучасне законодавство, сумлінний виробник, відповідальний споживач» з 09 вересня 2021 по 09 жовтня 2021 року. Теми: «Нове харчове законодавство України»; «Нові вимоги до операторів ринку харчових продуктів»; «Безпечність та якість харчових продуктів», «Проведення аудиту постійно діючих процедур, заснованих на принципах НАССР» (108 год).</p> <p>Сертифікат учасника курсів «Побутові відходи – дій зараз» наданих за підтримки Міжнародних фондів: «Відродження», «Open Sociaty», «Sveridge» (Швеція») на он-лайн платформі «Prometeus» з 15 серпня 2021 по 09 жовтня 2021 року Теми: «Стан сфери поводження з побутовими відходами в Україні», «Нормативно-правові засади поводження з побутовими відходами в Україні та перспективи розвитку законодавства», «Чому потрібен роздільний збір та сортування», «Розширена відповідальність виробника – основа роздільного збору та сортування», «Проект з роздільного збирання у Вишгороді», «Небезпечні відходи в складі ТПВ: люмінесцентні та енергозберігаючі лампи; термометри; батарейки; електронні та електричні відходи; фармацевтичні відходи; аерозолі; побутова хімія та тара від такої; фарби і лаки. Що з ними робити?», «Органічний складник побутових відходів. Що з ним робити вдома?». (108 год.)</p> <p>Стаж педагогічної роботи 36 років. Автор більше 200 наукових праць, в тому числі 3 одноосібних монографій, 1 колективної монографії, 3 одноосібних навчальних посібників.</p> <p>Інша інформація на сайті кафедри:  <a href="https://nakkim.edu.ua/instituti/institut-praktichnoji-kulturologiji-ta-art-menedzhmentu/kafedra-humanitarnyh-dystsyplin">https://nakkim.edu.ua/instituti/institut-praktichnoji-kulturologiji-ta-art-menedzhmentu/kafedra-humanitarnyh-dystsyplin</a></p>
<p><b>Оригінальність навчальної дисципліни (за наявності).</b></p>	<p>Дисципліна «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є універсальна і читається на всіх спеціальностях Інституту сучасного мистецтва, Інституту дизайну та реклами, Інституту практичної культурології та арт-менеджменту. Окремі теми дисципліни читаються на курсах підвищення кваліфікації у Центрі неперервної культурно-мистецької освіти НАКККіМ для працівників закладів культури.</p>
<p><b>Лінк на дисципліну</b></p>	<p><a href="https://classroom.google.com/c/MzAwOTA3MzgXODIx">https://classroom.google.com/c/MzAwOTA3MzgXODIx</a></p>